

УДК 378:373.5.091.12.011.3-051:62/64]:001.895

Носовець Н. М.ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-1536-4870>

Кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри педагогіки, психології
і методики технологічної освіти
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
(Чернігів, Україна) E-mail: pprtpr@ukr.net

Терещенко О. В.

Студент магістратури технологічного факультету
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка,
(Чернігів, Україна) E-mail: Viking303@ukr.net

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У статті досліджуються дефініції «інноваційна педагогічна діяльність», «готовність майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності», «інноваційна професійно-педагогічна компетентність вчителя технологій». Питання формування готовності майбутніх учителів технологій до інноваційної професійної діяльності залишається актуальною педагогічною проблемою.

Мета статті: проаналізувати погляди вітчизняних та зарубіжних науковців на поняття «інноваційна педагогічна діяльність», з'ясувати сутність поняття «готовність майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності», виділити компоненти інноваційної компетентності майбутнього вчителя технологій.

Методологія. Теоретико-методологічну основу дослідження склали загальнонаукові принципи пізнання: детермінізму, розвитку, системності. Для реалізації визначеної мети дослідження були використані теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення) та емпірично-теоретичні (аналогії, абстрагування) методи пізнання.

Наукова новизна. На основі аналізу визначень понять «інноваційна діяльність вчителя», «готовність до інноваційної діяльності майбутнього вчителя», наданих науковцями, запропоновано авторське визначення цих термінів стосовно вчителя технологій. У дослідженні уточнено компоненти структури інноваційної компетентності майбутніх учителів технологій та виділені показники готовності майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності.

Висновки. Готовність учителя технологій до інноваційної діяльності ми розуміємо як сукупність особистісно-професійних якостей, що сприяють ефективному вирішенню завдань освіти у сфері інноватики.

Аналіз дефініції «інноваційна компетентність» дозволив визначити інноваційну компетентність вчителя технологій як психічний феномен, що характеризує його творчу спрямованість на якісне перетворення за допомогою нових засобів практики освітньої діяльності з метою підвищення її ефективності, а також його здатність виявляти актуальні проблеми освіти, знаходити та реалізовувати ефективні засоби їх розв'язання.

Структура інноваційної компетентності майбутнього вчителя технологій включає: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційний, особистісний, креативний, комунікативний, рефлексивний компоненти.

Ключові слова: педагогічна діяльність, інноваційна педагогічна діяльність, готовність до інноваційної професійної діяльності, професійна компетентність, інноваційна компетентність.

Актуальність проблеми. У сучасних умовах реформування освіти не викликає сумнівів необхідність інноваційних процесів у школі, орієнтації вчителя-практика на прийняття, засвоєння та використання у власній педагогічній діяльності інновацій, на творчий характер діяльності, що забезпечує самореалізацію та особистісний, професійний саморозвиток педагога. Інноваційна освітня діяльність – це діяльність завдяки якій відбувається розвиток освітнього процесу у відповідності з постійно змінними потребами суспільства. Інновації притаманні будь-якій професійній діяльності і тому стають предметом вивчення, аналізу та впровадження. У педагогіці інновації виникають на стику декількох проблем і розв'язують принципово нові задачі, ведуть до неперервного оновлення освітнього процесу, є результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду. Інноваційність освіти передбачає формування майбутнього фахівця, який готовий до сприймання нового в науці, техніці, суспільстві, до зміни власного «я», його постійного розвитку відповідно до тенденції розвитку суспільства.

У Концепції розвитку педагогічної освіти зазначається, що завданням другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти є підготовка висококваліфікованих педагогічних працівників для усіх складників освіти, які здатні розв'язувати складні задачі та проблеми навчання, виховання й розвитку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і вимог [9]. Водночас підготовка майбутніх учителів у сучасних закладах вищої освіти не забезпечує повною мірою їх готовності до інноваційної діяльності. Саме тому формування готовності майбутніх учителів технологій до інноваційної професійної діяльності залишається актуальною педагогічною проблемою.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Інноваціям в освіті присвячено фундаментальні дослідження вітчизняних і зарубіжних учених: Ю. Бабанський, І. Дичківська, О. Дубасенюк, Л. Ващенко, М. Галтон, Л. Даниленко, М. Кларін, В. Кремень, О. Огієнко, В. Паламарчук, О. Попова, Л. Пуховська, О. Савченко, В. Сластьонін, В. Химинець та ін.. Особливості інноваційної діяльності як вищого ступеня педагогічної творчості розглянуто у працях Ф. Гоноволіна, Т. Демиденко, В. Загвязінського, Н. Клокар, О. Козлової, А. Маркової, Н. Юсуфбекової та ін.

Сучасними науковцями приділяється належна увага таким аспектам, як: підготовка педагога до інноваційної діяльності (З. Абасов, І. Бех, О. Біляковська, Г. Демиденко, І. Дичківська, В. Докучаєва, О. Коберник, О. Козлова, К. Макогон, В. Сластьонін та ін.); творче зростання педагога в умовах інноваційної діяльності (Л. Вовк, В. Зягвязинський, І. Зязюн, І. Кларіна, М. Поташнік, А. Пригожин, О. Савченко, І. Семенова та ін.); сучасні методичні положення про технології навчання та інноваційні педагогічні технології (В. Беспалько, М. Кларін, Н. Ничкало, Г. Селевко, С. Сисоєва, О. Пехота та ін.). Дослідження і впровадження в освітній процес інноваційних методик проводили сучасні науковці: Л. Ворзацька, Л. Галіцина, В. Дусавицький, М. Козіцька, А. Лихва, Н. Репіна, О. Сутула, В. Сухар, І. Тригуб, О. Франчук, О. Харченко та інші.

Водночас питання формування готовності до інноваційної діяльності майбутніх учителів у переважній більшості досліджень розглядається без урахування їх предметної специфіки.

Мета статті: проаналізувати погляди вітчизняних та зарубіжних науковців на поняття «інноваційна педагогічна діяльність», з'ясувати сутність поняття «готовність майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності», виділити компоненти інноваційної компетентності майбутнього вчителя технологій.

Методологія. Теоретико-методологічну основу дослідження склали загальнонаукові принципи пізнання: детермінізму, розвитку, системності. Для реалізації визначеної мети дослідження були використані теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення) та емпірично-теоретичні (аналогії, абстрагування) методи пізнання.

Наукова новизна. На основі аналізу визначень понять «інноваційна діяльність вчителя», «готовність до інноваційної діяльності майбутнього вчителя», наданих науковцями, запропоновано авторське визначення цих термінів стосовно вчителя технологій. У дослідженні уточнено компоненти структури інноваційної компетентності майбутніх учителів технологій та виділені показники готовності майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності.

Результати дослідження. Незадоволеність якістю освіти, усвідомлення необхідності реформування роботи закладів освіти зумовлюють потребу в оновленні професійної підготовки, стилю професійної діяльності педагога. Особливо значущим є формування його компетентності, особистісно-професійних якостей, здатності жити і працювати в інноваційному режимі.

Поняття «інновація» вперше було вжито понад століття тому в культурології та лінгвістиці на позначення процесу трансферу (лат. *transfere* – переносу, переміщую) – проникнення елементів однієї культури в іншу і набуття при цьому нових, не властивих раніше якостей. У сучасному світі ним активно послуговуються в різних галузях знань та діяльності. У педагогіці термін «інновація» вживають у таких значеннях:

- форма організації інноваційної діяльності;
- сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на розв'язання актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно орієнтованої освіти;

- зміни в освітній практиці;
- комплексний процес створення, поширення та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень;
- результат інноваційного процесу.

У термінологічному словнику за редакцією О. Огієнко дається таке визначення педагогічної інновації: «сукупність нових професійно-педагогічних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем сучасного виховання й навчання з позицій особистісно орієнтованої освіти» [5, 44]. Тобто це процес створення, поширення та використання нових засобів і методів (нововведень) для розв'язання педагогічних проблем.

Але не завжди впровадження інновацій забезпечує позитивний результат. Педагогічні інновації, як і будь-які інші нововведення, породжують проблеми, пов'язані з необхідністю поєднання інноваційних програм з державними програмами виховання і навчання, співіснування різних педагогічних концепцій. Вони потребують принципово нових методичних розробок, нової якості педагогічного новаторства. На заваді цим нововведенням стають невідповідність нових типів закладів освіти вимогам батьків, які здебільшого орієнтуються на традиційні стандарти навчання і виховання [11].

Не менш гострими є проблеми адаптації нововведення до нових умов. Часто вони спричинені намаганнями пристосувати до конкретних умов педагогічні технології, елементи змісту навчання й виховання, які виявили свою ефективність в інших галузях, або концепції, розроблені в зовсім інших історичних умовах.

В рамках нашого дослідження важливо проаналізувати дефініцію «інноваційна діяльність».

Інноваційну діяльність можна розглядати як комплекс заходів щодо забезпечення інноваційного процесу, основними функціями якої є зміни компонентів педагогічного процесу: цілей, змісту освіти, форм, методів, технологій, засобів навчання, системи управління тощо [12, 47].

Серед дослідників педагогічних інновацій існує й інший підхід, за яким акцент ставиться не на процес, а на результат. Розглядаючи інновацію як результат, вони визначають її як прогресивний результат творчої діяльності, який знаходить широке застосування та призводить до значних змін у життєдіяльності людини, суспільства, природи. За такого підходу інновація ототожнюється зі словом «нововведення», яке в педагогічному словнику визначається як нова ідея, нове знання, новий компонент педагогічної системи, що став результатом діяльності людини та є інструментом для досягнення його цілей. При цьому наголошується, що інновація–нововведення володіє особливим інноваційним потенціалом, тобто сукупністю змін, який воно здатне реалізовувати впродовж свого повного життєвого циклу [8].

Отже, інноваційна діяльність є системною, спрямованою на реалізацію нововведень на основі використання та впровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень та практичних розробок у новий або вдосконалений продукт.

Певною конкретизацією є поняття «інноваційної освітньої діяльності», але більш розповсюдженим та конкретнішим щодо суб'єкта діяльності є поняття «інноваційна педагогічна діяльність». Її тлумачать як: вищий ступінь педагогічної творчості, педагогічного винахідництва, введення нового в педагогічну практику (Ю. Будас, Т. Демиденко, Н. Клокар, О. Козлова); розроблення, освоєння й використання нововведень (Л. Даниленко, І. Гавриш); відмова від штампів, вихід за межі нормативної діяльності (В. Сластьонін, Л. Подимова); здатність до генерації ідей, їх втілення, аналізу та продукування (Л. Ващенко, В. Загвязинський).

Ми погоджуємося з І. Дичківською, яка тлумачить інноваційну педагогічну діяльність як «засновану на осмисленні практичного педагогічного досвіду цілеспрямовану педагогічну діяльність, орієнтовану на зміну й розвиток навчально-виховного процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, формування якісно іншої педагогічної практики» [3].

Т. Демиденко розглядає інноваційну педагогічну діяльність як складне, інтегральне утворення, сукупність різних за цілями та характером видів робіт, що відповідають основним етапам розвитку інноваційних процесів та спрямовані на створення і внесення педагогами змін у власну систему роботи. Зміст інноваційної педагогічної діяльності як системної, складає реалізація нововведень на основі використання та впровадження нових наукових знань, ідей, підходів, трансформація відомих результатів наукових досліджень та практичних розробок у новий або удосконалений продукт [2].

Інноваційну діяльність вчителя технологій ми розуміємо як вид професійно-педагогічної взаємодії вчителя та учнів в процесі технологічної підготовки на основі сучасних освітніх, інформаційних та виробничих технологій з метою формування технічно, технологічно освіченої особистості, підготовленої до життя та активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Отже, сутність поняття «інноваційна діяльність» відображає не лише особливості процесу оновлення, внесення нових елементів у систему освітньої практики, а й включає в себе характеристику індивідуального стилю діяльності педагога-новатора [11]. Інноваційна діяльність передбачає вищий

ступінь педагогічної творчості, винахідництво в педагогічній практиці, що спрямоване на формування творчої особистості, враховує соціально-економічні та політичні зміни в суспільстві.

Рушійною силою інноваційної діяльності є педагог як творча особистість. Творчий учитель має широкі можливості та необмежене поле для інноваційної діяльності, оскільки на практиці може експериментувати і переконуватися в ефективності методик навчання, коригувати їх, здійснювати дослідження результатів освітнього процесу, пропонувати нові технології та методи навчання.

Успішність інноваційної діяльності передбачає, що педагог усвідомлює практичну значущість різних інновацій у системі освіти не лише на професійному, а й на особистісному рівні. Однак включення педагога в інноваційний процес часто відбувається спонтанно, без урахування його професійної та особистісної готовності до інноваційної діяльності.

У сучасних наукових дослідженнях поняття професійна готовність педагога розуміється як закономірний результат спеціальної підготовки, самовизначення, освіти і самоосвіти, виховання та самовиховання. Її визначають як психічний, активно-дієвий стан особистості, складну якість, систему інтегрованих властивостей, що регулює професійну діяльність, забезпечує її ефективність [1, 53].

І. Дичківська визначає готовність педагога до інноваційної діяльності як особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості та рефлексії. На її думку, готовність до інноваційної педагогічної діяльності виступає основою активної суспільної та професійно-педагогічної позиції суб'єкта. У структурі професійно спрямованої особистості педагога готовність до інноваційної діяльності є показником його здатності нетрадиційно вирішувати актуальні для особистісно орієнтованої освіти проблеми [3].

Вона є основою активної суспільної і професійно-педагогічної позиції суб'єкта, яка спонукає до інноваційної діяльності та сприяє її продуктивності.

Системоутворюючим фактором готовності вчителя до інноваційної діяльності є потреба в удосконаленні, перетворенні педагогічної діяльності через ціннісне ставлення до своєї професії та до учнів.

У ході проведення дослідження нами з'ясовано, що під готовністю педагога до інноваційної професійної діяльності прийнято розуміти сформованість необхідних для цієї мети особистісних (готовність до творчості, висока працездатність, високий емоційний статус) і спеціальних якостей (знання нових технологій, оволодіння новими методами та засобами навчання, вміння розробляти проекти, уміння аналізувати і виявляти причини недоліків діяльності).

Ми розуміємо готовність вчителя технологій до інноваційної діяльності як складну особистісно-професійну характеристику педагога, що визначає його спрямованість на розвиток власної професійної діяльності, активність і самостійність засвоєння, творчу реалізацію, створення нових способів, прийомів інноваційної педагогічної роботи з метою ефективного і результативного вирішення педагогічних завдань, ситуацій і задач.

Готовність до інноваційної діяльності є внутрішньою силою, що формує інноваційну позицію педагога. За структурою це складне інтегративне утворення, яке охоплює різноманітні якості, властивості, знання, навички особистості. Як один із важливих компонентів професійної готовності, вона є передумовою ефективної діяльності педагога, максимальної реалізації його можливостей, розкриття творчого потенціалу.

Схоже розуміння готовності до інноваційної діяльності визначають через інноваційну професійно-педагогічну компетентність як складне, відносно стійке, інтегроване, особистісне новоутворення, що виражається в усвідомленні педагогом своєї професійної діяльності як цінності.

Тому у структурі професійної компетентності педагога необхідно виділити в якості ключової інноваційну компетентність у сфері професійної діяльності. Цікаво, що основний розробник компетенцій Г. Халаж відносить здатність до інноваційної діяльності до ключових компетенцій, які повинні бути сформовані у сучасних європейців як відповідь на виклики, що стоять перед Європою [13].

За визначенням О. Бартків інноваційна компетентність педагога – система мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних якостей педагога, що забезпечує ефективність використання нових педагогічних технологій у роботі з дітьми [1, 52-58].

Аналіз досліджуваного феномена дозволяє визначити інноваційну компетентність вчителя технологій як психічний феномен, що характеризує його творчу спрямованість на якісне перетворення за допомогою нових засобів практики освітньої діяльності з метою підвищення її ефективності, а також його здатність виявляти актуальні проблеми освіти, знаходити та реалізовувати ефективні засоби їх розв'язання.

На основі аналізу структури готовності ми пропонуємо до структури інноваційної компетентності майбутніх учителів технологій у сфері професійної діяльності такі компоненти:

– мотиваційно-ціннісний – система ціннісних орієнтацій, інтересів, мотивів і переконань, що спрямовують вольові зусилля розвитку особистості педагога;

– когнітивний – система професійно важливих знань та уявлень про особливості, умови та засоби інноваційної професійної діяльності. Наукові психолого-педагогічні знання є тим фундаментом, на якому будуються професійні вміння;

– операційний – рівень сформованих навичок і умінь ефективного використання інноваційних технологій у власній професійній діяльності, здатність вибирати оптимальні для кожної педагогічної ситуації педагогічні засоби, самостійно генерувати нові педагогічні ідеї, проектувати та моделювати на їх основі нові авторські педагогічні технології та успішно впроваджувати ці технології в освітню практику;

– особистісний – сукупність особистісно-професійних якостей та властивостей особистості майбутнього вчителя;

– комунікативний – характеризує володіння прийомами професійного спілкування та поведінки;

– креативний – виявляється в оригінальному вирішенні педагогічних задач, в імпровізації, експромті, в творчій активності, здатності відмовлятися від стереотипних, шаблонних форм і методів освітньої діяльності;

– рефлексивний – визначає рівень розвитку самооцінки вчителя, розуміння ним своєї значимості в колективі, відповідальності за результати своєї діяльності, пізнання себе і самореалізація в інноваційній професійній діяльності. Рефлексія розглядається нами як вміння аналізувати та коректувати власну інноваційну діяльність.

Зміст кожного структурного компоненту інноваційної компетентності вчителя складає певні професійно важливі якості та психічні властивості особистості педагога. Тому під інноваційною компетентністю учителя технологій будемо розуміти інтегральну характеристику гностичних, операційних, особистісних і професійних якостей педагога, яка виражається в бажанні та можливості реалізовувати успішну професійну інноваційну діяльність.

На основі аналізу психолого-педагогічних досліджень можна виокремити наступні показники готовності майбутнього вчителя технологій до інноваційної педагогічної діяльності:

– спрямування освітнього процесу на особистість вихованця;

– здатність виявляти актуальні проблеми освіти, знаходити і реалізувати ефективні способи їх вирішення;

– усвідомлення необхідності запровадження педагогічних інновацій у професійну діяльність;

– готовність до творчої діяльності щодо нововведень у закладах освіти;

– здатність до засвоєння змісту сучасних виробничих і сервісних технологій; готовність до впровадження нових технологій у проектно-технологічну діяльність учнів;

– знання інформаційних технологій і впровадження їх у навчальний процес уроків технологій;

– знання новаторських методик роботи; інформованість про новітні педагогічні технології;

– володіння навичками освоєння педагогічних інновацій, створення власних нововведень, творчих методик;

– готовність до подолання творчих невдач, що пов'язані зі змістом і організацією інноваційної діяльності;

– психолого-педагогічна та методична готовність до інноваційної діяльності; пошук нових підходів з метою впровадження інноваційних методів роботи;

– здатність до фахової рефлексії; визначення проблематики та змісту професійного та особистісного розвитку.

Отже, готовність майбутнього вчителя до інноваційної педагогічної діяльності розглядається в педагогіці як інтегроване новоутворення особистості і взаємодія його структурних компонентів, що забезпечує творчу спрямованість професійної діяльності педагога, його інноваційну обізнаність, технологічну озброєність у сфері проблем педагогічної інноватики, оперативну самооцінку і самокорекцію рівнів готовності до інноваційної професійної діяльності [11].

Висновки. Сучасна школа потребує вчителя творчого, незалежного, конкурентоспроможного, різнобічного, морально і духовно розвиненого, компетентного фахівця, який професійно володіє всім арсеналом педагогічних засобів, здатний до особистого розвитку, постійного професійного зростання, до співпраці, творчого мислення, прийняття нестандартних рішень. Саме під час навчання у закладі вищої освіти необхідно сформувати у майбутніх педагогів систему знань і компетентностей у галузі інноваційної діяльності.

Проведений теоретичний аналіз наукових досліджень дозволив нам уточнити зміст понять «інноваційна педагогічна діяльність», «готовність до інноваційної професійної діяльності майбутнього вчителя», «інноваційна професійно-педагогічна компетентність майбутнього вчителя». Готовність учителя технологій до інноваційної діяльності ми розуміємо як сукупність особистісно-професійних якостей, що сприяють ефективному вирішенню завдань освіти у сфері інноватики. Перспективним напрямком розвитку цього дослідження стане виділення педагогічних умов формування готовності майбутнього вчителя технологій до інноваційної професійної діяльності та подальший аналіз отриманих експериментальних даних.

References

1. Бартків О. Готовність педагога до інноваційної діяльності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2010. № 1. С. 52–58.
Bartkiv, O. (2010). Hotovnist pedahoha do innovatsiinoi diialnosti. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*. [Teacher's readiness to innovative activity]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia*. – *Problems of modern teacher training*, 1, 52–58.
2. Демиденко Т. М. Підготовка майбутніх учителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності: дисертація кандидата педагогічних наук : 13.00.04. Черкаси: Черкаський національний університет, 2004. 220 с.
Demydenko, T. V. (2004). *Pidgotovka maibutnikh uchyteliv trudovogo navchannya do innovatsiinoi pedagogichnoi diialnosti* [Future Labour Teachers' Preparation for the Innovative Pedagogical Activity]: Extended abstract of candidate's thesis. Cherkasy, Ukraine : Cherkasy National University.
3. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: підручник 3-тє вид., випр. Київ: Академвидав, 2015. 352 с.
Dychkivska, I. M. (2004.) *Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii: navchalnyi posibnyk* [Innovative pedagogical technology : textbook]. Kyiv, Ukraine : Akademvydav.
4. Дубасенюк О. А. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 504 с.
Dubaseniuk, O. A. (2009). *Profesiina pedahohichna osvita: innovatsiini tekhnolohii ta metodyky: monohrafiia*. [Professional pedagogical education: innovative technologies and methods: monograph]. Zhytomyr, Ukraine: Zhytomyr National University.
5. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник / За заг. ред. О. І. Огієнко. Київ, 2016. 120 с.
Innovatsiina diialnist vchytelia: terminolohichniy slovnyk [Innovative activity of the teacher: terminological dictionary]. Kyiv, Ukraine.
6. Матіюк І. О. Інновації в творчій діяльності педагога. *Проблеми сучасної пед. освіти: зб. наук. праць*. Київ, 2003. Вип. 5. С. 110–120.
Matiuk, I. A. (2003). *Innovatsii v tvorchiy diialnosti pedahoha* [Innovations in the Teacher's Creative Activity]. *Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity : zb. nauk. prats – Bulletin of the Contemporary Pedagogical Education: collection of scientific works*. Kyiv, Ukraine, issue 5, 110–120.
7. Михайлишин Р. Професійна готовність педагога до інноваційної діяльності: якісний аспект. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2016. Вип. 31. С. 11-18
Mykhailyshyn, R. (2016). *Profesiina hotovnist pedahoha do innovatsiinoi diialnosti: yakisnyi aspekt*. [Professional readiness of the teacher to innovative activity: qualitative aspect]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya pedahohichna*. – *Visnyk of Lviv University. Series Pedagogics*, issue 31, 11–18.
8. Огієнко О. І. Формування готовності до інноваційної діяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього вчителя. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2013. № 7 (33). С. 154–162.
Ohiienko, O. I. (2013). *Formuvannia hotovnosti do innovatsiinoi diialnosti yak vazhlyva skladova profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia*. [Formation of readiness for innovative activity as an important component of future teacher professional training]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 7 (33), 154–162.
9. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс]. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення: 23.04.2019)
Pro zatverdzhennia Kontseptsii rozvytku pedahohichnoi osvity [Approval of the Concept of development of pedagogical education]. *Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy – Ministry of education and science of Ukraine*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.
10. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності: методичний посібник. Тернопіль: ТОКІППО, 2005. 96с.
Uruskyi, V. I. (2005). *Formuvannia hotovnosti vchyteliv do innovatsiinoi diialnosti: metodychnyi posibnyk*. [Formation of teachers' readiness for innovative activity: methodical manual]. Ternopil, Ukraine : Ternopil regional municipal Institute of postgraduate pedagogical education.
11. Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності: теорія і практика: Колективна монографія. Авт. кол.: Огієнко О. І., Калюжна Т. Г., Мільто Л. О., Радченко Ю. Л., Ковтун К. В. Київ, 2016. 258 с.
Ohiienko, O. I., Kaliuzhna, T. H., Milto, L. O., Radchenko, Yu. L., and Kovtun, K. V. (2016). *Formuvannia hotovnosti maibutnikh vchyteliv do innovatsiinoi diialnosti: teoriia i praktyka*. [Formation of future teachers' readiness for innovation: theory and practice]. Kyiv, Ukraine.

12. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика: методология, теория, практика. Москва: Изд-во УНЦ ДО, 2005. 222 с.
Khutorskoy, A. V. (2005). Pedagogicheskaya ynnovatyka: metodologiya, teoriya, praktyka. [Pedagogical innovation: methodology, theory, practice]. Moscow, Russia : Izd-vo UNT.
13. Hutmacher Walo. Key competencies for Europe. *Report of the Symposium Berne*, Switzerland 27–30 March, 1996. Council for Cultural Co-operation (CDCC). *Secondary Education for Europe Strasburg*, 1997.

Nosovets N.

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-1536-4870>

PhD in Pedagogical Sciences

Associate Professor, Head of the department

Department of Pedagogy, Psychology
and Methodology of Technological Education

T. H. Shevchenko National University «Chernihiv colehium»

(Chernihiv, Ukraine) E-mail: ppmtpr@ukr.net

Tereshchenko O.

Master Student, Faculty of Technology,

T. H. Shevchenko National University «Chernihiv colehium»

(Chernihiv, Ukraine) E-mail: Viking303@ukr.net

FUTURE TECHNOLOGY TEACHERS' READINESS TO INNOVATIVE PEDAGOGICAL ACTIVITIES AS THE PART OF THE PROFESSIONAL COMPETENCE

The article reveals the definitions 'the innovative pedagogical activity', 'the future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity', 'the innovative professional pedagogical competence of the technology teacher'. The actual problem is the research of future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity.

Objective of the article is to analyze the scientists' investigations on the definition 'the innovative pedagogical activity', to reveal the definition 'the future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity', to distinguish the components of the innovative professional competence of the technology teacher.

Methodology. The theoretical basis of the research consists of the general scientific principles of cognition: the determinism, the development, the system character. To realize the objective above the theoretical (the analysis, the synthesis, the generalization) and the empiric-theoretical (the analogy, the abstraction) cognitive methods have been used.

Scientific Novelty. On the basis of the scientific analysis of the definitions 'the innovative pedagogical activity', 'the future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity' the author's definition of these terms relevant to technology teachers has been suggested. In the article, the structural components of the future technology teachers' innovative professional competence have been specified. The indices of future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity have been extracted.

Conclusions. The future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity is understood as the complex of the personal professional qualities, which assist in educational tasks solving in the innovative sphere.

The analysis of the definition 'the innovative competence' reveals the innovative technology teachers' competence as the psychological phenomenon that characterizes his/her creative direction to qualitative transformation in assistance of the modern educational means for its improvement goals, as well as his/her ability to select actual educational problems and realize their effective solutions.

The structure of the innovative professional competence of the technology teacher includes motivating value, cognitive, operational, personal, creative, communicative, reflective components.

Key words: pedagogical activity, innovative pedagogical activity, future technology teachers' readiness to the innovative pedagogical activity, pedagogical competence, innovative competence.

Стаття надійшла до редакції 01.05.2019 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор О. С. Третьяк